

" ...

II- İTİRAZIN GEREKÇESİ:

Danıştay Dava Daireleri Kurulunun 1971/188-1976/175 sayılı kararı şöyledir :

"Ali Aksoy vekilleri Avukat Tahir Şahin ve Avukat Çetin Öner tarafından Çarşı ve Mahalle Bekçilerinin intibakını düzenleyen 28/11/1970 gün ve 7/1636 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının iptali isteğiyle Başbakanlığa karşı açılan işbu davaya ait dosyada bulunan bilgi ve belgelerden, 772 Sayılı Çarşı ve Mahalle Bekçileri Kanununa 920 sayılı Kanunla eklenen ek madde hükmü uyarınca personel ve hizmet masrafları devletçe Ödenen Çarşı ve Mahalle Bekçilerinin intibaklarının, 657 sayılı Kanuna 1327 sayılı Kanunla eklenen ek geçici maddelere göre yapılması gerekirken, sözü edilen Kanunun ek geçici 23 ncü maddesine dayanılarak çıkarılan dava konusu Kararnameyle tespit edilen derecelere kıdem ve öğrenim durumları nazara alınmadan, fiilen aldıkları ücretler gözönünde tutularak intibak ettirilmelerinin hükmüne bağlandığı anlaşılmaktadır.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunun birinci maddesiyle; bu kanunun Genel ve Katma Bütçeli Kurumlarla bunlara bağlı döner Sermayeli kuruluşlardan, kefalet sandıklarından veya Beden Terbiyesi Bölge Müdürlükleri bütçelerinden aylık alanlara uygulanacağı belirtilmiş, ancak kanunun kapsamı dışında kalan diğer kamu görevlilerinin bu yeni personel rejimine uygun bir şekilde intibakları da yine aynı kanunla düzenlenmiştir.

772 sayılı Çarşı ve Mahalle Bekçileri Kanununun 2 ve 3 üncü maddelerinin incelenmesinden; çarşı ve mahalle bekçilerinin, devlete verilmiş aslî ve sürekli görevlerden emniyet görevini en büyük mülkiye amirinin emrinde, genel zabıtaya yardımcı ve silâhlı olarak yapan kamu görevlileri olduğu anlaşılmaktadır.

Dava konusu Bakanlar Kurulu kararının dayanağı olan 657 sayılı Kanuna 1327 sayılı Kanunla eklenen ek geçici 23 üncü maddede; "Bu Kanunun uygulanmasında yeterli hüküm bulunmaması dolayısıyla kesin bir şekilde halledilmesine imkân bulunmayan durumları, kanunun benzer hükümleri ile genel ilkelerini dikkate almak suretiyle çözümlemeye Bakanlar Kurulu yetkilidir.

Bakanlar Kurulu kararıyla çözümlenen haller için en kısa zamanda Türkiye Büyük Millet Meclisine gerekli kanun tasarısı sevk edilir." hükmüne yer verilmiştir.

Bu hükümden anlaşıldığına göre; bu Kanunun uygulanmasında yeterli hüküm olmaması dolayısıyla kesin bir şekilde halledilmesine imkân bulunmayan durumları çözümleme konusunda, kanunla düzenlenmesi gereken bir alanda, Bakanlar Kuruluna kararname ile düzenleme yetkisi tanınmaktadır.

Anayasa'nın 117 nci maddesinde; devletin ve diğer kamu tüzel kişilerinin, genel idare esaslarına göre yürütmekle yükümlü oldukları kamu hizmetlerinin gerektirdiği aslî ve sürekli görevlerin, memurlar eliyle görüleceği, memurların nitelikleri, atanmaları, ödev ve yetkileri, hakları ve yükümleri, aylık ve ödenekleri ve diğer özlük işlerinin kanunla düzenleneceği, 64 üncü maddesinde de; kanun koyma değiştirme ve kaldırmanın Türkiye Büyük Millet Meclisinin yetkilerinden olduğu, hükme bağlanmıştır.

Esas Sayısı:1976/50
Karar Sayısı:1977/13

657 sayılı Kanuna 1327 sayılı Kanunla eklenen ek geçici 23 ncü madde ile, yasama organınca, kanunla düzenlenmesi gereken bir konuda yürütme organına kararnameyle düzenleme yapma yetkisi verilmesi Anayasa'nın 64 ncü maddesine ve Devletin, genel idare esaslarına göre yürütmekle yükümlü olduğu kamu hizmetlerinin gerektirdiği aslî ve sürekli görevlerden olan genel zabıtaya yardım görevini yapan çarşı ve mahalle bekçilerinin aylık ve sair özlük haklarının kanunla düzenlenmesi gerekirken bu konudaki düzenlemenin Bakanlar Kurulu kararıyla yapılması Anayasa'nın 117. maddesine aykırı olduğu açıkça anlaşılmaktadır.

Anayasa'nın yukarıda yazılı hükmüne göre Türkiye Büyük Millet Meclisine ait bulunan kanun koyma, kaldırma veya değiştirme yetkisi belli konularda Bakanlar Kuruluna verilmek istendiği takdirde bunun ancak Anayasa'da yapılacak bir değişiklikle mümkün olabileceği tabiidir. Nitekim, Anayasa'nın 64 üncü maddesinde 1488 sayılı Kanunla yapılan değişiklikle Türkiye Büyük Millet Meclisince kanunla, belli konularda, Bakanlar Kuruluna kanun hükmünde kararname çıkarma yetkisi verilebileceği kabul edilmiş ve bu yetkiye dayanılarak çıkarılacak kararnamelerin nitelik ve şartları yine aynı maddede belirtilmiş olup bu kararnamelerin Resmî Gazete'de yayımlandıkları gün Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulacakları, bunların diğer kanun tasarı ve tekliflerinden önce ve ivedilikle görüşölüp karara bağlanacağı öngörölmüştür.

Anayasa'da yapılan bu değişikliktan sonra 1589 sayılı Devlet Memurları Kanunu ile ilgili Yetki Kanunu 31/5/1972 tarihinde yürürlüğe konularak 2 yıl süreyle Bakanlar Kuruluna kanunda gösterilen konularda kanun hükmünde kararname çıkarma yetkisi verilmiş olup bu yetkiye dayanılarak 12 adet kanun hükmünde kararname çıkarıldıktan sonra verilen yetkinin süresi 31/5/1974 tarihinde sona ermiştir.

Anayasa'nın 1488 sayılı Kanunla değişik 64 ncü maddesi gereğince çıkarılan yetki kanunu belirli bir süreyle kısıtlı olarak yürürlüğe konulmuş olduğu halde 657 sayılı Kanuna 1327 sayılı Kanunla eklenen ek geçici 23 üncü maddenin Bakanlar Kurulu kararıyla memurların özlük haklarının herhangi bir süreyle kısıtlı olmaksızın düzenlenmesinin Anayasa'nın hem 64 üncü ve hem de 117 nci maddesi hükümlerine aykırı olduğu açıktır,

Açıklanan nedenlerle; 657 sayılı Kanuna 1327 sayılı Kanunla eklenen ek geçici 23 üncü maddesi hükmü Anayasa'nın 64 ve 117 nci maddelerine aykırı göröldüğünden Anayasa'nın 151 nci maddesi gereğince davanın geri bırakılarak Anayasa Mahkemesinin Kuruluş ve Yargılama Usulleri Hakkındaki 44 sayılı Kanunun 27 nci maddesi uyarınca, dava dosyasındaki evrakın onaylı suretlerinin bu konuda bir karar verilmek üzere Anayasa Mahkemesine gönderilmesine 11/6/1976 tarihinde oybirliği ile karar verildi.""